

מסורת הש"ס

(א) ועי' קידושין ע"א.
(ב) וי"א (ג) לקמן כ"ג.
(ד) קידושין ס"ח: (ז) ז"ל נותן
עשרת השבטים עשירי
סבבים "י" דר"ל
(ה) והר"ל מקיים גימטא
זו (ז) ז"ל ללח (ז) הוא יין
זו (ח) נקט כ"י קרי.
יעד"נ: (ט) פ"י עמוקה
כשאל.

תורה אור השלם

1. כ"י בגדו כי בניס וז"ס
ילדו עתה יאכלם חרש
אח חלקיהם: וישעיה ה'
2. מיד שאל אהרן
ממנה אגאלם אורי
דבריו מות אורי ששבר
שאלו נחם ויתר מעיני:
והושע יג די

הגהות הב"ח

(א) נ"י ז"ל נקט וז"ס
ישראלית: תלמי' וז"י
מסופת מנחם דל' נקט
ל"ה אל' נקט פ' האמר
מסופת דרש"י ל"ה הוסיף
ע"פ ד' פ"ח ע"ב:
(ב) ש"ס מה נבדל ומה
גובריה ז"ל ל"ה: (ג) ד"ש
ד"ס כ' האמר וז"י דרש
יורא משמיה דרב אסי
משכח לאחור פטירתו
של רב אסי בא לפני
שמואל וקאמר כ' הדר:
(ד) ד"ה אל'טריי אל'טרי
נקט: נ"י כ"י כ"י ד' ד'
למ"ד: (ה) ד"ה הראשונה
ז"ל א"ה אחיו
(ו) ח"ב ד"ה ואין נקט וז"י
(ז) באר' מלי קאמר ש"ס:
(ח) נקט לקמן ד' כ"י ע"א:
(ט) באר' דדוקא נקט
כתיב כ' יסיר את נקט
למעתי דרש:

מובן רש"י

בגן הבא
הישראלית קרוי בגן.
כתיב נקט ל' חתן לנטי
ומה לא תקח לנטי ויחזק
ל"ה כ' יסיר את נקט.
מלל כתיב כ' יסיר את
נקט משמע דק' הטל
לנטי כוכבים מתקן קאמר
שטריט העיני כוכבים
מאחורי, ושמעין דק' נקט
שאל אפסד ממות אגאלם ואילו
פסולי דידהו לית להו תקנתא:
משום פסולי דמשון. שקדונה לה
ומעשרין בהן ואמר כפרק עשרה
יוחסין (קידושין ע"א): מישון ממה והתם
מפרש פסוליהו: קנא רבא וקנא
וועא. אפי' גדולה ואפי' קטנה
שניה עוותים כלומר כל הפסולין
מתגלגלים ויורדים לשאלו ומשאלו
לתרמוד כלומר ששאל נבזה מתרמוד
ומתגלגל ששאל לתרמוד וטעמא
כדלעיל דלילו ליורדי גיהנם איכא

זו חדיב נהר גזון וכו' מושגי חידקי ודומקא: לפסול. רובן
ממורים שנטמעו ויעשרת השבטים עבודתם כוכבים וזינתן הרי הן
ישראלים ונהג בהן אסור ממורות והן לא מהיר ונשאו זה לחותם
או כמו ויהי הן ממורים: כי אמריש קמיה דשמואל. עד השמא

זו חדיב נהר גזון זו גינוק וערי מדי זו חמרן
וחברותיה ואמרי לה זו (ב) ניהר וחברותיה
חברותיה מאן אמר שמואל כרך מושגי
יחידקי ודומקא א"ר יוחנן וכולו לפסול כי
אמריה קמיה דשמואל א"ל (ב) בגן (ב) הבא
מן ישראלית קרוי בגן "ואין בגן הבא מן
העובדת כוכבים קרוי בגן אלא בגן הבא מן
בנות ואמר רבינא ש"מ בן בתר הבא מן
העובר כוכבים קרוי בגן גמירי דבנתא
דהוא דרא איצטרוי אצטרו איכא דאמרי
כי אמריה קמיה דשמואל א"ל לא זו משם
עד שעשאו עובדי כוכבים גמורים שנאמר
יב' בגדו כי בניס וז"ס ילדו יתיב רב יוסף
אחוריה דרב כהנא וייתב רב כהנא קמיה
דרב יהודה וייתב וקאמר עתידין ישראל
דעבדי יומא טבא כי חרבי תרמוד והוא
חריב הדיא תמוד הוא רב אסי אמר היינו
תרמוד היינו תמוד אכפולי הוא דמכפל
חריב מהאי גיסא אותיב מהאי גיסא ואי
חריב מהאי גיסא אותיב מהאי גיסא יתיב
רב המנונא קמיה דעולא וקא הוי בשמעתא
אמר מה גברא ומה (ג) גברא אי לאו דהרפניא
מאתיה אכסוף א"ל כסף גלגלתא להיכא
יהבת א"ל לפום גברא א"ל א"כ מפום גברא
את מאי הרפניא אמר ר' יורא הר שהכל
פוגין בו במתניתא תנא כל שאין מכיר
משפחתו ושכמו פנה לשם אמר רבא והוא
עמוקה משאל שנאמר יביר שאלו אפרם
ממות אגאלם ואילו פסול דידהו לית להו
תקנתא פסולי דהרפניא משום פסולי
דמישון ופסולי דמישון משום פסולי דתרמוד
פסולי דתרמוד משום עבדי שלמה ודיינו
דאמרי אינשי קבא רבא וקבא ווטא
מיגנדר ואילו לשאלו ומשאלו לתרמוד
ומתרמוד למישון וממישון להרפניא:

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות

זי.

ואין בגן הבא מן העובדת כוכבים קרוי בגן אלא בגן. פירש
נקוטנס דמדתכז כי יסיר ולא כתב כי חסיר משמע דלא קאי
אצטרו לא תקח לנטי דלי (א) יולדת בן לעובדת כוכבים לאו בגן
מיקרי ולא קרינן ביה כי חסיר את בגן אלא אצטק לא חתן לנטי
קאי וה"ק שמא מלך בן ויסקיטו אלכ

מאחרי שמואל קרוי בגן וקשה לר"מ
לפירושו דפי' נקט (ב) קרוי בגן היינו
בגן הגא מן הישראלית שאליו עובד
כוכבים דעליה קאי כי יסיר וז"כ
אמאי מיימי ואמר רבינא בגן נקט
כ"י הרי הן ממש דברי שמואל ורבינא
נמי מאי קאמר (א) ש"מ מדרי' יוחנן
מה שייך לומר ש"מ דהן ממש דברי
רבי יוחנן ואומר ר"מ דכי יסיר אצטרו
לא תקח לנטי קאי ויהי קאמר כי
יסיר החותן את בגן מאחרי והיינו
הסרה שאין הורע ממיחם אחר
בגן אלא אחר העובדת כוכבים דאין
קרוי בגן אלא כזה ושמואל ורבי
יוחנן לא פירשו כלום עבדו כוכבים
הגא על נט ישראל אלא רבינא
מדקדק דק' נקט הגא מן העובד
כוכבים קרוי בגן מללל כתב כי
יסיר את בגן ש"מ דלית בה הסרה
משום דמתייחס אחריה ואין נראה
לר"י דכי יסיר משמע כמו הסרה
מאת הקד"ש דמתגרמני' ארי יעני
ימה ודרש' נמי מני יסיר לרבות כל
המסירים ועוד פירש ר"מ בע"א
דשמואל ורבי יוחנן דייקי מני יסיר
את בגן דמשמע דוקא על הסרה
הקפיד הכתוב שלא יעשה ולא על
הסרת בן נטי דכיון דלא מן העובדת
כוכבים אין קרוי בגן אלא כזה מללל
כתיב כי יסירם או כי יסיר בגן
וזרעו מאחרי ורבינא דייק ש"מ בן
נקט הגא מן העובד כוכבים קרוי
בגן דדוקא נקט (א) כי יסיר את בגן
למעתי וזכר אלל בנתק אפי' צורעו
יש לחוש להסרה:

פסולי דמישון משום פסולי
דתרמוד. והא דאמר
בפרק שני דקדושין (דף מ"ז): עשרה
קצין עוות ירדו לעולם תשעה נטלה
מישון ואחת כל העולם פ"י לפי שהן
ממורים הא דלא נקט תרמוד פסולין
יתר שמא אשתרובז למישון עד
שגדלו יותר מתרמוד ושמא בתרמוד
היו רוב עובדי כוכבים ונמישן
רוב ישראל:

משאלו דתרמוד. שאלו קורא
(א) צלל לפי שמילת גלו
כולם לבדל כשרים ופסולים ומבדל
הלכו כל הפסולים לתרמוד כדאמר
בעשרה יוחסין (קידושין פ"ט): דלא עלה
עזרה מבדל עד שעשאה ככולת נקיה
ומזה סבר שגלבו הפסולים מזו לזו
כמו שהקד הולך ומתגלגל מכאן לכאן:
הדרן עלך חמש עשרה נשים

ביצד. עשה בה מאמר. דסיפא (דף י"ח): לא אלטרין דמרשא
שמע' לה אלא אידי דמתני ליה ברישא תנא להו נמי בסיפא:
מאן דתני ראשונה לא משתבש. הכא לא בעי מאן דתני ראשונה
אמאי לא תני שניה כדדייק בריש מס' ע"ז (דף ב'
והס) מאן דתני אידיה מ"ט לא תני עידיה דהתם בעי משום דה"ל
למיתני לשון עדות כדכתיב יתנו עדיהן וילדקו ובתר דמתני דחברא
עדיה דרב פריך מאן דתני עידיהן מאי טעמא לא תני אידיהן:
אשת

ולא מסייבמת. דמאמר קונה מקלף והיא לר' ערוה במקלף מדברין:
גמ' מאן דתני ראשונה. מאן דקרי לה ראשונה להך שגפלה לפני לוי שני פעמים לא משתבש ומאן דקרי לה שניה לא משתבש:
לראשונה

עין משפט
גד מוצה

הא א מיי פ"י מל' מל'
אופורי כולה מלל'
ז'
א ב מיי פ"י מל' יטוס
הלה ח סגנ עשין נא
נכ עושי' אהיע פותן
קפנ עפ"י י':

תוספות ושינוי

ואמר רבינא ש"מ בן נקט
הגא מן העובד כוכבים
קרוי בגן וכו' פירוש מלל'
קאמר כי יסירם מלל' דק' נקט
הגא מן העובד
כוכבים קרוי בגן ומה' לא
רלל לללל ידו כי דרש
אזני שוב בעיניה כלימך
מזנ לימא תשאל ששאל נק
העובדת כוכבים ואזני קרוי
בגן אלל נקט י' שם חספס
ממנה ומכנה. כי כזה דין
הוא שילך אחר משק
וא"כ נכתב י' שני הסרות
אחד ממנה שחסייה
לעבודת כוכבים וגם כזה
הוא תסיר לנטיה כוכבים
יהוא קרוי בגן כי הולך
אחר האם:

ביצד. ר' משעין אומר
מייסם לאזני שגפלה ומוקף
לשניה. נראה דמיסם לאזני
שגפלה לא קאי אעשה כה
מאמר דהא ר' משעין סבר
לקמן חלק לנטיה מאמר לא
נפטר לרמיה:

חוס' חד מקמאי

פ"ק ביצד. דא דתנן עשה
בה מאמר ומת חולצת ולא
מתיבמת היה אע"ג דלא
עבר בה מאמר שניה
מתחיל חלצה יבומי לא
סיבמה דקרי' כשפסולא
דאמר י' ויקרא אפי' בחור
אחי והיל' צרת (לאחות
אשה בדיקה. והא דקתני
עשה בה מאמר לאפסוקי
מכ"ש דאמרי מאמר קנהה
קנין גמור קרי':

(א) ז"ל אשת אחיו שלא היה
פעולתו בדיקה.

